

รายงานการประชุม
คณะกรรมการควบคุมมลพิษ
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔
วันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๔
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๒ กรมควบคุมมลพิษ

ผู้มาประชุม

๑. นายทวิสุข พันธุ์เพ็ง
นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ (ด้านส่งเสริมสุขภาพ)
แทนอธิบดีกรมอนามัย	ประธานการประชุม
๒. นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ
อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๓. นางศรีจันทร์ อุทัยภาส
ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีน้ำและสิ่งแวดล้อมโรงงาน
แทนอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม	กรรมการ
๔. นางดวงตา โล่เจริญรัตน์
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
แทนอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	กรรมการ
๕. นายชัยยา เจริญจิตรธรรม
วิศวกรโยธาชำนานุกรการพิเศษ
แทนอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	กรรมการ
๖. นายสายเมธ ธาวนพงษ์
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
แทนอธิบดีกรมการขนส่งทางบก	กรรมการ
๗. นางภิญญา จุลินทร
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
แทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๘. นางสาวศรินพร สิมหารุ่งเรือง
ผู้อำนวยการกองจัดการขยะของเสียอันตรายและสิ่งปฏิกูล
แทนปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๙. นายศุภพร ภูเกษมวรังกูร
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ
แทนอธิบดีกรมเจ้าท่า	กรรมการ

๑๐. พ.ต.ท. สรพงษ์ นาคะโยคี	กรรมการ
สารวัตรงานตรวจพิสูจน์มลภาวะ กองบังคับการตำรวจจราจร	
แทนผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	
๑๑. นางอินทิรา เอี่ยมลัตร์	กรรมการ
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ	
แทนเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๑๒. นายจารุพงศ์ บุญหลง	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	
๑๓. นายเอียรชัย ณ นคร	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	
๑๔. นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา	กรรมการและเลขานุการ
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	

ผู้ไม่มาประชุม (เนื่องจากติดราชการ)

๑. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประธานกรรมการ
๒. นางสมร มุตตามระ	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	
๓. นายวงศ์พันธ์ ลิ้มปเสนีย์	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	
๔. นางนันทวรรณ วิจิตรวาทการ	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	
๕. ผู้แทนกรมการปกครอง	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายธีระ วงศ์บุรณะ	องค์การจัดการน้ำเสีย
๒. นายวรศาสน์ อภัยพงษ์	กรมควบคุมมลพิษ
๓. นายอนุพันธ์ อัฐรัตน์	กรมควบคุมมลพิษ
๔. นายสุชิน สังขพงษ์	กรมควบคุมมลพิษ
๕. นางจันทนา ภาควัยทองสุข	กรมควบคุมมลพิษ
๖. นายสมชาย ทรงประกอบ	กรมควบคุมมลพิษ
๗. นางสุนีย์ ต๊ะปิ่นตา	กรมควบคุมมลพิษ
๘. นายอนุภูณ สุธาพันธ์	กรมควบคุมมลพิษ
๙. นางนันทิวา พิทยานิยม	กรมควบคุมมลพิษ
๑๐. - ๒๐. เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ	จำนวน ๑๑ คน

เปิดประชุม เวลา ๑๓.๓๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งต่อที่ประชุม

เนื่องจากนายโชติ トラชู ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ติดตามการสำคัญเร่งด่วนไม่สามารถเข้าประชุมได้ จึงมอบหมายให้นายทวิสุข พันธุ์เพ็ง นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ (ด้านส่งเสริมสุขภาพ) ผู้แทนอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติหน้าที่ประธานการประชุมแทน

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ตามที่ได้ปรับแก้ไขเสนอในที่ประชุมดังนี้

๑. หน้า ๕ บรรทัดที่ ๔ เพิ่มเติมมติการประชุม จาก

เดิม ที่เห็นชอบตามความเห็นของกรมควบคุมมลพิษ โดยให้กรมควบคุมมลพิษชะลอการดำเนินงาน "โครงการศึกษาแนวทางการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว" ไว้ก่อน จนกว่าจะมีความชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินงานจัดมลพิษในห้วยคลิตี้

เป็น ที่เห็นชอบตามความเห็นของกรมควบคุมมลพิษ ในการทบทวนมติคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ โดยให้กรมควบคุมมลพิษชะลอการดำเนินงาน "โครงการศึกษาแนวทางการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว" ไว้ก่อน จนกว่าจะมีความชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินงานจัดมลพิษในห้วยคลิตี้

๒. หน้า ๙ แก้ไขมติการประชุมข้อที่ ๑.๓ จาก

เดิม ๑.๓ ให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมดำเนินการส่งเสริมประสิทธิภาพ อปท. ในการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย และส่งเสริมความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

เป็น ๑.๓ ให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมดำเนินการส่งเสริมประสิทธิภาพ อปท. ในการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บค่าบริการ และการส่งเสริมความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

ไม่มี

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ฝ่ายเลขานุการขอถอนวาระที่ ๔.๕ เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้การรับรองรถยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมออกไปก่อน

๔.๑ การกำหนดให้กิจการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ (แปรรูปเบื้องต้น) จัดทำแนวทางการจัดการน้ำเสียและของเสียในการขออนุญาตประกอบกิจการ

ฝ่ายเลขานุการนำเสนอเรื่องการกำหนดให้กิจการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ (แปรรูปเบื้องต้น) จัดทำแนวทางการจัดการน้ำเสียและของเสียในการขออนุญาตประกอบกิจการสรุปได้ดังนี้

๑. กรมควบคุมมลพิษดำเนินการติดตามตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกรประเภท ก และ ข ในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤตที่มีการเลี้ยงสุกรหนาแน่น พบว่าฟาร์มส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๙ มีการระบายน้ำทิ้งไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากการจัดการน้ำเสียของฟาร์มส่วนใหญ่เป็นแบบแยกส่วน เน้นพื้นที่เลี้ยงเป็นหลัก รวมทั้งไม่ได้คำนึงถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมเมื่อขยายกิจการของฟาร์ม ทำให้ความจุของระบบบำบัดน้ำเสียไม่เพียงพอกับปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มขึ้น และผู้ประกอบการบางส่วนขาดการเอาใจใส่ในการเดินระบบและดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย

๒. มีการกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งและบังคับใช้สำหรับกิจการเลี้ยงสุกรและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แต่สำหรับกิจการแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ ปัจจุบันยังไม่มีกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้ง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จึงปล่อยน้ำเสียลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะหรือปล่อยลงสู่ทะเลโดยตรง

๓. กรมควบคุมมลพิษพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรมีการป้องกันปัญหามลพิษทางน้ำจากการประกอบกิจการดังกล่าว ตั้งแต่ขั้นตอนของการขออนุญาตประกอบกิจการ เพื่อเสริมประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายตั้งแต่ต้นทางและเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง โดยให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตการประกอบกิจการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ (แปรรูปสัตว์น้ำเบื้องต้น) พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านการจัดการน้ำเสียและของเสียประกอบการขออนุญาตประกอบกิจการ เพื่อให้ผู้ประกอบการดังกล่าว เสนอแนวทางการจัดการน้ำเสียและของเสียของตนเสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการยื่นขอหรือต่ออายุการประกอบกิจการ โดยกิจการและขนาดที่ต้องมีการจัดทำแนวทางการจัดการน้ำเสียและของเสียประกอบการยื่นขอหรือต่ออายุการประกอบกิจการ ได้แก่

- การเลี้ยงสุกร : น้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ตั้งแต่ ๖ หน่วยขึ้นไป (เทียบเท่าการเลี้ยงสุกรขุน ๕๐ ตัวขึ้นไป)
- การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย : ทุกขนาด
- การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง : พื้นที่บ่อตั้งแต่ ๑๐ ไร่ขึ้นไป
- การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด : ประเภท ก และ ข พื้นที่บ่อเพาะเลี้ยงตั้งแต่ ๑๐ ไร่ขึ้นไป และประเภท ค ทุกขนาด
- การแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ (แปรรูปสัตว์น้ำเบื้องต้น) : ทุกขนาด

ซึ่งขนาดดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

๔. กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำคำแนะนำสำหรับผู้ประกอบการในการจัดทำแนวทางการจัดการน้ำเสียและของเสีย และคำแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในการพิจารณาแนวทางการจัดการน้ำเสียและของเสียจากการประกอบกิจการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ (แปรรูปสัตว์น้ำเบื้องต้น) โดยแนวทางดังกล่าว ผู้ประกอบการต้องเสนอเพื่อประกอบการยื่นขอหรือต่ออายุการประกอบกิจการประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่

๔.๑ ข้อมูลทั่วไป เช่น สถานที่ตั้งและขอบเขตของฟาร์มหรือสถานประกอบการ

๔.๒ รายละเอียดการประกอบกิจการ เช่น

- การเลี้ยงสุกร : จำนวนสุกรที่เลี้ยงแยกตามประเภทสุกรที่เลี้ยง ลักษณะ/ขนาดพื้นที่โรงเรือน จำนวนสุกรที่สามารถรองรับได้ ปริมาณการใช้น้ำและปริมาณน้ำเสียและของเสียที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ

- การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ : ประเภทของการประกอบกิจการ ชนิดของสัตว์น้ำที่เลี้ยง จำนวนบ่อเลี้ยง พื้นที่เลี้ยง ประมาณการผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้ และปริมาณน้ำเสียและของเสียที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ

- การแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ : ชนิดสัตว์น้ำ/ ลักษณะของการแปรรูป ปริมาณวัตถุดิบโดยเฉลี่ย และปริมาณน้ำเสียและของเสียที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ

๔.๓ แนวทางการจัดการน้ำเสียและของเสียที่เกิดขึ้น/คาดว่าจะเกิดขึ้น แนวทางการป้องกันปัญหาด้านกลิ่นเหม็นรบกวนที่อาจเกิดขึ้น (กรณีการเลี้ยงสุกร) แนวทางการจัดการตะกอนเลน (กรณีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ) เป็นต้น

๕. กรมควบคุมมลพิษได้จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ ครั้ง ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยมีผู้แทนจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และผู้ประกอบการ ซึ่งข้อคิดเห็นจากที่ประชุมเห็นด้วยกับการจัดทำแนวทางในการจัดการน้ำเสียและของเสียจากการประกอบกิจการเสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยควรจัดทำคู่มือหรือแนวทางที่ชัดเจนให้กับ อปท. เพื่อใช้ในการพิจารณาให้ใบอนุญาตประกอบกิจการ และมุ่งเน้นการผลักดันการเสริมสร้างศักยภาพ ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่าการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งสนับสนุนให้ท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติได้ โดยการสนับสนุนงบประมาณ และเทคนิควิชาการในการดำเนินการ

พร้อมกันนี้ กรมควบคุมมลพิษได้นำเรื่องการกำหนดให้กิจการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ (แปรรูปเบื้องต้น) จัดทำแนวทางการจัดการน้ำเสียและของเสียในการขออนุญาตประกอบกิจการเสนอคณะกรรมการประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมจากการเกษตรกรรม ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นชอบให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านการจัดการน้ำเสียและของเสียในการให้ใบอนุญาตประกอบกิจการเลี้ยงสุกรและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมมลพิษเพื่อพิจารณาต่อไป

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยสรุป ดังนี้

๑. ที่ประชุมมีข้อสังเกตว่า ควรระบุให้ชัดเจนว่ามอบหมายให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตประกอบกิจการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ (แปรรูปเบื้องต้น) กำหนด

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านการจัดการน้ำเสียและของเสียในการให้ใบอนุญาตประกอบกิจการดังกล่าว โดยใช้แนวทางการจัดการน้ำเสียและของเสียในการขออนุญาตประกอบกิจการของกรมควบคุมมลพิษประกอบการพิจารณา

๒. ที่ประชุมเสนอว่า ควรมีการร่างหลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านการจัดการน้ำเสียและของเสียกลาง เพื่อให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตประกอบกิจการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ (แปรรูปเบื้องต้น) ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน โดยหัวข้อในร่างคู่มือคำแนะนำสำหรับผู้ประกอบการในการจัดทำแนวทางทางการจัดการน้ำเสียและของเสียจากการประกอบกิจการ หรือ ร่างคู่มือสำหรับ อปท. ในการพิจารณาแนวทางทางการจัดการน้ำเสียและของเสียจากการประกอบกิจการ ควรเรียงลำดับตามแนวทางทางการจัดการน้ำเสียและของเสียที่ผู้ประกอบการต้องเสนอเพื่อประกอบการยื่นขอหรือต่ออายุการประกอบกิจการ ประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป รายละเอียดการประกอบกิจการ และแนวทางทางการจัดการน้ำเสียและของเสียที่เกิดขึ้น/คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งเพื่อให้เหมาะสมต่อการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งฝ่ายเลขานุการชี้แจงเพิ่มเติมว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตประกอบกิจการเป็นผู้กำหนด โดยในร่างคู่มือคำแนะนำสำหรับ อปท. ในการพิจารณาแนวทางทางการจัดการน้ำเสียและของเสียจากการประกอบกิจการที่กรมควบคุมมลพิษจัดทำ ได้เสนอหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเบื้องต้น รวมทั้งแนวทางในการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการ และตัวอย่างแบบฟอร์มรายละเอียดด้านการจัดการน้ำเสียและของเสียจากการประกอบกิจการสำหรับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นไว้ด้วยแล้ว อย่างไรก็ตาม ฝ่ายเลขานุการจะรับข้อสังเกตไปพิจารณาเพื่อเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อไป

มติ

๑. เห็นชอบในหลักการของการกำหนดให้กิจการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ (แปรรูปเบื้องต้น) จัดทำแนวทางทางการจัดการน้ำเสียและของเสียในการขออนุญาตประกอบกิจการ

๒. มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมมลพิษไปพิจารณาจัดทำวาระเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อบริหารให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตประกอบกิจการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการแกะล้างวัตถุดิบสัตว์น้ำ (แปรรูปเบื้องต้น) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านการจัดการน้ำเสียและของเสียในการให้ใบอนุญาตประกอบกิจการดังกล่าว โดยใช้แนวทางการจัดการน้ำเสียและของเสียในการขออนุญาตประกอบกิจการของกรมควบคุมมลพิษประกอบการดำเนินการต่อไป

๔.๒ ร่างแผนปฏิบัติการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙

ฝ่ายเลขานุการนำเสนอเรื่องร่างแผนปฏิบัติการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ สรุปได้ดังนี้

๑. ร่างแผนปฏิบัติการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ งบประมาณ ๑๙๑.๙ ล้านบาท ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ (๓๓ มาตรการ และ ๓๓ กิจกรรม) ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ : ส่งเสริมและเพิ่มความรู้ให้กับผู้ประกอบการเพื่อสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำทิ้งจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (๓ มาตรการ ๕ กิจกรรม งบประมาณ รวม ๑๙.๑ ล้านบาท)

/กลยุทธ์ที่ ๒...

กลยุทธ์ที่ ๒ : การบริหารจัดการน้ำทิ้งให้มีประสิทธิภาพ (๔ มาตรการ ๑๖ กิจกรรม งบประมาณ รวม ๑๓๘.๘ ล้านบาท)

กลยุทธ์ที่ ๓ : การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการควบคุม กำกับดูแล และบังคับใช้กฎหมาย ให้เข้มงวดและมีประสิทธิภาพ (๓ มาตรการ ๘ กิจกรรม งบประมาณ รวม ๒๒.๐ ล้านบาท)

กลยุทธ์ที่ ๔ : พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการติดตามตรวจสอบ (๓ มาตรการ ๔ กิจกรรม งบประมาณ รวม ๑๒.๐ ล้านบาท)

๒. ร่างแผนปฏิบัติการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๙ ได้ผ่านการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐ และเอกชน จำนวน ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ และ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ และคณะกรรมการประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมจากภาคเกษตรกรรม ได้เห็นชอบต่อร่างแผนปฏิบัติการฯ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ โดยกรมควบคุมมลพิษได้นำความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ มาปรับปรุงร่างแผนปฏิบัติการฯ และเสนอคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยสรุปดังนี้

๑. ที่ประชุมมีข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จะสามารถดำเนินงานได้ทันหรือไม่ เนื่องจากร่างแผนปฏิบัติการฯ ยังไม่ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และหากหน่วยงานใดมีการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงาน หรืองบประมาณจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ ซึ่งฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่าการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการที่ระบุจะดำเนินงานในปี ๒๕๕๔ นั้น เป็นโครงการของหน่วยงานที่ได้ดำเนินงานต่อเนื่องมาจนถึงปี ๒๕๕๔ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ร่วมประสานและหารือมาโดยตลอด รวมทั้งกิจกรรม/โครงการดังกล่าวหน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นผู้เสนอและผ่านการพิจารณาจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงาน/งบประมาณได้ตามความเหมาะสม ซึ่งกรมควบคุมมลพิษจะต้องดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานต่อไป

๒. นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ชี้แจงเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินงานด้านเสริมสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการมลพิษจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการดำเนินงานตามระบบอนุญาตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ที่กำหนดให้ดำเนินงานในปี ๒๕๕๖ ซึ่งกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พร้อมกันนี้ มีข้อสังเกตในประเด็นผลสัมฤทธิ์ “ร้อยละ ๑๐ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เร่งด่วนนำคำแนะนำ หรือมาตรฐานกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไปกำหนดเป็นเทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น” (มาตรการที่ ๒ กิจกรรมที่ ๔) ที่ระบุในแผนปฏิบัติการฯ ให้ดำเนินงานในปี ๒๕๕๔ คาดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคงไม่สามารถดำเนินงานออกเทศบัญญัติดังกล่าวได้ทันตามที่กำหนด และจะส่งผลกระทบต่อกิจกรรม/โครงการอื่นในร่างแผนปฏิบัติการด้วยหรือไม่ ซึ่งฝ่ายเลขานุการเห็นด้วยและรับข้อสังเกตดังกล่าวไปพิจารณา

๓. ที่ประชุมสอบถามความเข้าใจเกี่ยวกับการตั้งงบประมาณของหน่วยงานภายใต้ร่างแผนปฏิบัติการฯ ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า ตามมติที่ประชุมการรับฟังความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปว่าหน่วยงานหลักที่เป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้นๆ จะเป็นหน่วยงานที่ตั้งงบประมาณ กรณีที่มีหน่วยงานหลักหลายหน่วยร่วมรับผิดชอบ หน่วยงานหลักแรกจะเป็นผู้ตั้งงบประมาณ

๔. ประธานการประชุมขอให้เพิ่มผู้แทนกรมอนามัยในร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙ ภายใต้คณะกรรมการประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมจากการเกษตรกรรมด้วย

มติ

เห็นชอบในหลักการของร่างแผนปฏิบัติการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ และให้กรมควบคุมมลพิษนำข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมการควบคุมมลพิษไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงร่างแผนปฏิบัติการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๔.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำเสียของที่ดินจัดสรร

ฝ่ายเลขานุการนำเสนอเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำเสียของที่ดินจัดสรร สรุปได้ดังนี้

๑. สืบเนื่องจากการร้องเรียนกรณีปล่อยน้ำเสียของที่ดินจัดสรรที่ไม่ผ่านการบำบัดหรือมีการบำบัดไม่เป็นไปตามค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง ปัญหาการเลือกใช้ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปที่ไม่มีมาตรฐานรับรองประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสีย และไม่ได้รวบรวมน้ำเสียจากกิจกรรมต่างๆ ของอาคารบ้านเรือนมาบำบัด รวมถึงปัญหาไม่มีผู้ดูแลรับผิดชอบระบบบำบัดน้ำเสียกลางของที่ดินจัดสรร ซึ่งอาจเกิดจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรไม่สามารถจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้ส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมายกับที่ดินจัดสรรเรื่องการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย

๒. กรมควบคุมมลพิษได้ประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมที่ดิน กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ เพื่อพิจารณาแนวทางการจัดการน้ำเสียของที่ดินจัดสรร สรุปได้ดังนี้

๑) รูปแบบระบบบำบัดน้ำเสียของที่ดินจัดสรร : ที่ประชุมเสนอเป็นแนวทางให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดพิจารณาออกข้อกำหนดให้ที่ดินจัดสรรขนาดตั้งแต่ ๓๐๐ แปลงขึ้นไป ต้องใช้ระบบบำบัดน้ำเสียกลาง พร้อมทั้งเสนอให้ สมอ. พิจารณากำหนดมาตรฐานรับรองประสิทธิภาพ และเสนอให้กรมโยธาธิการฯ พิจารณาใช้กลไกที่มีอยู่ผลักดันทำความเข้าใจกับ อบท. ในการอนุญาตก่อสร้างอาคารที่ต้องคำนึงถึงแบบรายละเอียดเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๒) ผู้ดูแลและผู้รับผิดชอบระบบบำบัดน้ำเสียกลางของที่ดินจัดสรร : ที่ประชุมเสนอให้กรมที่ดินพิจารณากำหนดกลไกให้มีการพิจารณาศักยภาพและความพร้อมของ อบท. ในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย รวมถึงค่าใช้จ่ายที่จะต้องใช้ในการดำเนินงานระบบฯ ในกรณีที่จะปรับแก้มาตรา ๔๔ ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

๓) องค์ประกอบของคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด : ตามมาตรา ๑๓ แห่ง พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด แต่องค์ประกอบของคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด ไม่มีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ประชุมจึงเสนอให้กรมที่ดินพิจารณาเพิ่มเติมผู้แทนจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด

๔) ข้อมูลการขออนุญาตจัดสรรที่ดินและแบบระบบบำบัดน้ำเสียประกอบการขออนุญาต : การตรวจและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่กำหนดจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากกรมที่ดิน (จำนวนที่ดินจัดสรรที่ได้รับอนุญาต รูปแบบการจัดการน้ำเสีย) ที่ประชุมจึงขอให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณาแนวทางการเชื่อมโยงข้อมูลการอนุญาตจัดสรรที่ดินของกรมที่ดิน ภายใต้ปฏิญญาความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤต ในประเด็นการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลมลพิษทางน้ำจากชุมชนระหว่างกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอุตสาหกรรม

๕) การตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดประเภทที่ดินจัดสรร : ที่ประชุมเห็นว่า ควรมีการปรับวิธีการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งให้สอดคล้องกันระหว่างข้อกำหนดคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดและการตรวจสอบของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ทั้งนี้ หากตรวจสอบพบที่ดินจัดสรรไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ขออนุญาตจัดสรร ให้กรมควบคุมมลพิษประสานแจ้งคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดหรือคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร

๓. กรมควบคุมมลพิษมีหนังสือถึงกรมโยธาธิการและผังเมือง กรมที่ดิน และ สมอ. ขอความร่วมมือพิจารณาดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการจัดการน้ำเสียของที่ดินจัดสรร ตามความเห็นของที่ประชุมเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ ดังกล่าว ซึ่ง สมอ. มีหนังสือแจ้งว่า ขณะนี้คณะกรรมการวิชาการคณะที่ ๗๑๗ มาตรฐานถังบำบัดน้ำเสียจากอาคารอยู่ระหว่างการจัดทำร่างมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมถังบำบัดน้ำเสีย โดยร่วมกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมทดสอบประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสีย และในส่วนของกรมควบคุมมลพิษอยู่ระหว่างการจัดทำแนวทางเชื่อมโยงฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษระหว่าง ๔ กระทรวง

๔. กรมควบคุมมลพิษได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา น้ำเสียของที่ดินจัดสรรโดยเสนอให้

๔.๑ กรมที่ดินพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

- เสนอคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดให้พิจารณาออกข้อกำหนดให้ที่ดินจัดสรรที่มีขนาดตั้งแต่ ๓๐๐ แปลงขึ้นไป ต้องใช้ระบบบำบัดน้ำเสียกลางที่รวบรวมน้ำเสียมาบำบัดเป็นจุดเดียวหรือหลายจุด

- พิจารณาเพิ่มเติมผู้แทนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด

- กำหนดกลไกให้มีการพิจารณาศักยภาพและความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะรับโอนสาธารณูปโภค รวมถึงค่าใช้จ่ายที่จะต้องใช้ในการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๔๔ ของพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่อยู่ระหว่างการปรับแก้ไข

๔.๒ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองพิจารณาใช้กลไกที่มีอยู่ผลักดันทำความเข้าใจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีการอนุญาตก่อสร้างอาคาร โดยให้พิจารณาเรื่องแบบรายละเอียดและการก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับระบบที่รวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๓ ให้ สมอ. พิจารณากำหนดมาตรฐานรับรองประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสียของถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป

๔.๔ ให้กรมควบคุมมลพิษดำเนินการ ดังนี้

- พิจารณาแนวทางการเชื่อมโยงข้อมูลภายใต้โครงการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง ๔ กระทรวงหลัก ซึ่งรวมถึงข้อมูลการอนุญาตจัดสรรที่ดินของกรมที่ดินไว้ในการเชื่อมโยงด้วย

- ประสานแจ้งคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด และคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่ตรวจพบว่าที่ดินจัดสรรไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขข้อจัดสรร

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยสรุปดังนี้

๑. ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมืองให้ความเห็นว่า แนวทางดังกล่าวเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาในอนาคต แต่การแก้ไขปัญหาในปัจจุบันควรพิจารณาถึงกลไกอื่น เช่น เสนอปัญหาต่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค นอกเหนือจากการแจ้งคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด สำหรับข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษที่เสนอให้กรมโยธาธิการฯ พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องระบบท่อรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียของอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ขณะนี้กรมโยธาธิการฯ อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยจะรายงานความคืบหน้าให้ที่ประชุมทราบต่อไป

๒. ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ มาตรา ๔๔ ของพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่อยู่ระหว่างการปรับแก้ไข กรณีการพ้นจากหน้าที่การบำรุงรักษาสาธารณูปโภคของผู้จัดสรรที่ดิน ที่สามารถโอนให้เป็นสาธารณประโยชน์ได้ โดยไม่ต้องดำเนินการตามลำดับของขั้นตอนเดิม ซึ่งในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นว่า การดูแลระบบบำบัดน้ำเสียและควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งให้ได้ตามค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าของโครงการ จนกว่าจะมีนิติบุคคลมารับช่วงต่อ เพราะการโอนให้เป็นสาธารณประโยชน์ โดยให้ อบท. ดูแลรับผิดชอบนั้นจะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ อบท. เนื่องจากอาจเกิดปัญหาค่าใช้จ่ายในการเดินระบบบำบัดน้ำเสีย

ฝ่ายเลขานุการให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในประเด็นการควบคุมดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย ขณะนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ระหว่างการออกกฎกระทรวงฯ ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยเรื่องผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย ซึ่งจะทำให้การควบคุมดูแลระบบบำบัดน้ำเสียมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นด้วยกับข้อเสนอที่ให้เพิ่มผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด โดยเพิ่มเติมว่าควรเป็นผู้แทนที่มีความรู้เรื่องระบบบำบัดน้ำเสียด้วยเพื่อสามารถให้ความเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ที่ประชุมมีข้อสังเกตเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดและคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร เรื่องการออกข้อกำหนดให้ที่ดินจัดสรรต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียกลาง ทั้งในลักษณะที่รวบรวมน้ำเสียมาบำบัดเป็นจุดเดียวหรือหลายจุด และความเหมาะสมของขนาดที่ดินจัดสรรที่เสนอให้ที่ดินจัดสรรขนาดตั้งแต่ ๓๐๐ แปลงขึ้นไป ต้องใช้ระบบบำบัดน้ำเสียกลาง รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายกรณีที่ผู้ประกอบการที่ดินจัดสรร หรือนิติบุคคลที่รับมอบอำนาจไม่ดำเนินการตามคำสั่งของคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด ซึ่งฝ่ายเลขานุการชี้แจงเพิ่มเติมว่ากลไกการแก้ไขปัญหาการปล่อยน้ำเสียของที่ดินจัดสรรที่ไม่ผ่านการ

บำบัดหรือมีการบำบัดไม่เป็นไปตามค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง ควรแก้ไขปัญหาคือต้นเหตุ เพราะปัจจุบันการแก้ไข ปัญหาที่ปลายเหตุทำได้ยาก ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาเบาบางปัญหาดังกล่าว ควรเริ่มต้นป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต โดยการใช้กลไกของพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ควบคุมตั้งแต่การกำหนดให้ที่ดินจัดสรรที่มีขนาดที่เหมาะสม ต้องมีการบริหารจัดการน้ำทิ้งจาก อาคารและที่ดินจัดสรรให้ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียและควบคุมให้ได้ตามค่ามาตรฐานฯ

อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมมลพิษจะรับไปศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดขนาดของที่ดิน จัดสรรที่จะให้ใช้ระบบบำบัดน้ำเสียกลาง ตามข้อสังเกตของที่ประชุม และจะนำเสนอคณะกรรมการควบคุมมลพิษ พิจารณาอีกครั้งก่อนนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อไป

มติ

มอบหมายกรมควบคุมมลพิษไปศึกษาเพิ่มเติมในส่วนขนาดของที่ดินจัดสรรที่ควรกำหนดให้มี ระบบบำบัดน้ำเสียกลาง โดยให้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมมลพิษไปประกอบการ พิจารณาและนำเสนอคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณาอีกครั้งก่อนนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติพิจารณาต่อไป

๔.๔ การยกร่างกฎหมายเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมตามความในมาตรา ๒๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ฝ่ายเลขานุการนำเสนอเรื่องการยกร่างกฎหมายเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามความในมาตรา ๒๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สรุปได้ดังนี้

๑. สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๐ บัญญัติให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยกฎหมาย ดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้ (๑) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่ (๒) การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่อยู่นอกเขตพื้นที่เฉพาะในกรณีที่มีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของตน (๓) การมีส่วนร่วมในการพิจารณาเพื่อริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมใดนอกเขตพื้นที่ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพ สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ (๔) การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และตามมาตรา ๓๐๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะรัฐมนตรีที่เข้าบริหารราชการแผ่นดินภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปเป็นครั้งแรกตาม รัฐธรรมนูญนี้ ดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด (๕) กฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายรายได้ ท้องถิ่น กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น และกฎหมายอื่นตาม หมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่แถลง นโยบายต่อรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๖ ในกรณีนี้ จะจัดทำเป็นประมวลกฎหมายท้องถิ่นก็ได้

๒. กรมควบคุมมลพิษได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศึกษาวิจัยเพื่อยกร่างกฎหมายตามมาตรา ๒๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในส่วนของอำนาจหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยได้ดำเนินการยกร่างกฎหมาย ดังกล่าวเสร็จแล้ว

๓. สถาบันพระปกเกล้าได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการร่างกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาศึกษาการร่างกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๐ หมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่นของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา

๔. คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๓๐๓ (๕) ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ แต่ร่างประมวล กฎหมายดังกล่าวก็มิได้มีเนื้อหาเพื่อรองรับมาตรา ๒๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแต่อย่างใด

๕. กรมควบคุมมลพิษพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมิได้ กำหนดให้ผู้รับผิดชอบการร่างกฎหมายตามมาตรา ๒๙๐ ไว้ ประกอบกับมาตรา ๓๐๓ (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ต้องยกร่างกฎหมายตามหมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๒๙๐ อยู่ใน หมวด ๑๔ การปกครองท้องถิ่น) ภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีที่เข้าบริหารราชการแผ่นดินภายหลังจากการ เลือกตั้งทั่วไปเป็นครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งขณะนี้พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว (ครบกำหนด เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓) ดังนั้น เพื่อเร่งรัดการดำเนินการยกร่างกฎหมายดังกล่าวให้เป็นไป ด้วยความรวดเร็ว และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมครบถ้วน ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ จึงสมควรกำหนดให้ผู้รับผิดชอบการร่างกฎหมายให้ชัดเจน โดยสมควร มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้รับผิดชอบการร่างกฎหมายดังกล่าว

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นร่วมกันว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมิได้กำหนดให้ผู้รับผิดชอบการ ยกร่างกฎหมายตามมาตรา ๒๙๐ ไว้ อย่างไรก็ตาม สาระสำคัญของอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมของ อปท. ที่บัญญัติไว้นั้นมีความเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (๖) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อ คณะรัฐมนตรี ประกอบกับมาตรา ๓๐๓ (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ต้องยกร่างกฎหมาย ตามหมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๒๙๐ อยู่ในหมวด ๑๔ การปกครองท้องถิ่น) ภายใน ๒ ปี นับแต่ วันที่คณะรัฐมนตรีที่เข้าบริหารราชการแผ่นดินภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปเป็นครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งขณะนี้พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ที่ประชุมจึงเห็นควรเสนอให้คณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณามอบหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการดำเนินการยกร่าง กฎหมายตามความในมาตรา ๒๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มติ

เห็นชอบตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ โดยมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเป็นผู้รับผิดชอบการร่างกฎหมายตามความในมาตรา ๒๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาต่อไป

วาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

ฝ่ายเลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าเรื่องเพื่อทราบ มีจำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ วาระที่ ๕.๑ การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำเน่าเสียและขยะมูลฝอย และการปรับปรุงซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ประสบอุทกภัย และ วาระที่ ๕.๒ รายงานความคืบหน้าการตรวจสอบหาพื้นที่ปนเปื้อนและแหล่งที่มาของการปนเปื้อนที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยเสนอให้คณะกรรมการฯ อ่านรายละเอียดและรับทราบ ทั้งนี้ เนื่องจากระยะเวลาจำกัด หากมีประเด็นซักถามขอให้นำมาหารือในการประชุมครั้งต่อไป

มติ

ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๖ เรื่องอื่นๆ

๖.๑ การอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษของ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

ฝ่ายเลขานุการนำเสนอเรื่องการอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษของ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) สรุปได้ดังนี้

๑. กรมควบคุมมลพิษได้ติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกร ซึ่งจะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตรวจสอบการเลี้ยงสุกรชื่อ “ฟาร์มสุกรพันธุ์ตุมมิ ๑” ของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่เลขที่ ๓๐๓ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา มีจำนวนสุกรที่เลี้ยงคิดเป็นน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์เท่ากับ ๘๑๒.๘ หน่วย จัดเป็นการเลี้ยงสุกรประเภท ก มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อหมักแก๊สชีวภาพ ๑ บ่อ และบ่อกึ่งหมัก ๒ บ่อ มีการตั้งเครื่องสูบน้ำซึ่งพร้อมจะสูบรวมระบายน้ำทิ้งออกนอกเขตพื้นที่ ขณะตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของฟาร์มซึ่งเป็นผู้นำตรวจแจ้งว่าจะสูบรวมระบายน้ำทิ้งจากบ่อกึ่งหมักที่ ๒ ออกนอกพื้นที่ลงสู่ร่องสวนยางพาราของประชาชน ทั้งนี้มีร่องรอยการสูบรวมระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตพื้นที่ฟาร์มลงสู่พื้นที่สวนยางพาราของนายคะนอง ชังคะมะโน

๒. เจ้าหน้าที่เก็บตัวอย่างน้ำทิ้งในจุดสูบรวมระบายน้ำทิ้งจากบ่อกึ่งหมักที่ ๒ ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของน้ำทิ้งที่ระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมมาตรวจวิเคราะห์ปรากฏว่า มีค่าความเป็นกรด - ด่าง เท่ากับ ๗.๗ ค่าบีโอดี เท่ากับ ๔๗.๑ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าสารแขวนลอย เท่ากับ ๑๙๑ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าซีโอดี เท่ากับ ๓๗๑ มิลลิกรัมต่อลิตร และค่าไนโตรเจนในรูปที่เคเอ็น เท่ากับ ๓๓๒ มิลลิกรัมต่อลิตร เกินเกณฑ์มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกร

/๓. เมื่อวันที่...

๓. เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ กรมควบคุมมลพิษมีหนังสือแจ้งสิทธิโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานเกี่ยวกับการตรวจสอบสภาพการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งบริษัทฯ มิได้มีหนังสือแจ้งโต้แย้งแต่อย่างใด ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (บริษัทฯ ได้รับหนังสือคำสั่งดังกล่าว ปรากฏตามไปรษณีย์ตอบรับ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

๔. บริษัทฯ มีหนังสือไม่ระบุวันที่ลงนามโดย นายมโนชัย จันทรแดง ผู้จัดการฟาร์มสุกรพันธุ์รัตนภูมิ ๑ ถึงอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ มีรายละเอียดข้อชี้แจงสรุปได้ว่า ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมา บริษัทฯ ได้ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียบ่อแก๊สชีวภาพ ส่งผลให้น้ำในบ่อพักมีค่าเกินมาตรฐาน ที่กำหนด แต่ทางฟาร์มไม่ได้ปล่อยน้ำดังกล่าวลงสู่แหล่งน้ำหรือพื้นที่อื่นแต่อย่างใด โดยฟาร์มได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อดึงไปแปลงหญ้าของฟาร์ม และอยู่ระหว่างปรับปรุงบ่อแก๊สชีวภาพดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ (แล้วเสร็จไม่ทัน ๙๐ วัน ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ)

๕. กรมควบคุมมลพิษพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื้อหาสาระตามหนังสือชี้แจงของบริษัทฯ น่าจะเป็นคำคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กรมควบคุมมลพิษจึงเห็นควรรับไว้พิจารณา สำหรับคำชี้แจงของบริษัทฯ ที่อ้างว่าฟาร์มไม่ได้ปล่อยน้ำดังกล่าวลงสู่แหล่งน้ำหรือพื้นที่อื่น โดยติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อดึงไปแปลงหญ้าของฟาร์มถือว่าไม่ได้ระบายน้ำทิ้งที่เกินมาตรฐานออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งของตน นั้น บริษัทฯ ไม่มีเอกสารหลักฐาน แสดงว่าพื้นที่ที่อยู่นอกเขตของฟาร์มเป็นของบริษัทฯ และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ตรวจสอบและมีบันทึกข้อมูลไว้ว่าเจ้าหน้าที่ของฟาร์มซึ่งเป็นผู้นำตรวจ (นายมโนชัย จันทรแดง) แจ้งว่าจะสูบน้ำทิ้งจากบ่อกักเก็บที่ ๒ ออกนอกพื้นที่ลงสู่ร่องสวนยางของประชาชน (นายคะนอง ชังคะมะโน) และนำไปรดต้นหญ้าพันธ์เนเปียร์เพื่อจำหน่าย กรมควบคุมมลพิษจึงเสนอให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณาวินิจฉัยตามระเบียบกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมว่า การดำเนินงานดังกล่าว ถือเป็นการคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ตามความในมาตรา ๘๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันว่า ตามที่บริษัทฯ มีข้อชี้แจงว่าไม่ได้ปล่อยน้ำจากระบบบำบัดน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ หรือพื้นที่อื่น แต่ได้ปล่อยลงสู่แปลงหญ้าของฟาร์ม และชี้แจงว่าได้ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียบ่อแก๊สชีวภาพอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จสมบูรณ์ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ (เสร็จไม่ทันตามกำหนด ๙๐ วัน ตามคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ) ยังไม่ชัดเจนเพียงพอว่าเป็นการคัดค้านคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ จึงขอให้กรมควบคุมมลพิษประสานกับบริษัทฯ ให้เกิดความชัดเจนว่าการชี้แจงดังกล่าวประสงค์จะคัดค้านคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือไม่ อย่างไร และหากเป็นการขอขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ (ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙) ก็ไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณา โดยให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณาดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติของกรมฯ ต่อไป ซึ่งเป็นไปตามมติคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ (วาระที่ ๔.๑ ถึง วาระที่ ๔.๓)

มติ

มอบหมายกรมควบคุมมลพิษประสานบริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) เกี่ยวกับการชี้แจงการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ และดำเนินการตามแนวทางดังนี้

๑. หากบริษัทฯ มีเจตนาที่จะคัดค้านคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ (ตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕) ให้บริษัทฯ เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณา

๒. หากบริษัทฯ ไม่มีเจตนาที่จะคัดค้านคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ แต่เป็นการขอขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ (ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙) ให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณาดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติของกรมฯ ต่อไป

ปิดประชุม เวลา ๑๗.๐๐ น.

นางนันทิwa พิทยานิยม
นางสาวณัฐินีพร สร้อยสูงเนิน
ผู้บันทึกรายงานการประชุม
นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา
ผู้ตรวจรายงานการประชุม